IT-TRIBUNAL TAL-BINI U L-KOSTRUZZJONI

Illum is-7 ta' Marzu, 2024

Rikors numru: BCT/54/2023 BCT

Membri:

Avukat Christopher L. Vella L.L.B., Dip. Not., LL.D.(Melit.)
Perit Samuel Formosa B.E.&A.(Hons), M.Sc. Arch.(Lond), M.Sc.(Env.Pln.& Mgt.), A.&C.E.
Inġ. Johan A. Psaila B. Eng. (Hons.), Pg. Dipl. (Brunel)

Stephan Casha

vs

Awtorita' tal-Bini u l-Kostruzzjoni

It-Tribunal

Ra r-rikors tal-appell ippreżentat mill-appellant innifsu fejn permezz tiegħu huwa ppremetta u talab is-segwenti:

> *Inkarigati minn Tique Ltd. sabiex nirreferu għall-Avviż ta' Penali Amministrattiva surreferit permezz ta' liema gie allegat illi fit-21 ta' Settembru 2023 fis-site 7 Ava fit-Triq in-Narcis, Swieqi, l-esponenti kisret Legislazzjoni Sussidjarja 623.08 minħabba xogħlijiet li seħħew f'festa pubblika a bażi ta' liema l-Awtorita' tal-Bini u Kostruzzjoni imponiet fuq l-esponenti penalti ta' hames mitt Ewro (€500).*
>
> *Illi l-esponenti qiegħda permezz tal-preżenti tappella minn din il-penali.*

Illi l-esponenti tixtieq iġġib is-segwenti fatti a formali konjizzjoni ta' dan l-Onorabbli Bord:

Illi x-xogħlijiet li kienu għaddejjien fuq il-post kienu ta' 'internal finishings', fosthom aġġustament ta' gradi tal-metall, it-twaħħil ta' panelli tal-injam fil-kmamar tas-sodda, it-twaħħil ta'madum u l-illustrar ta' l-istess madum, iż-żebgħa u lix-xkatlar tas-soqfa, u t-tindif tal-propejta' mill-kuntrattur tad-tindif Bad Boy Cleaners.

Illi skont Artiklu 3 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 623.08 il-kelma "xogħlijiet" tfisser:

> *"ix-xogħlijiet permanenti u x-xogħlijiet temporanji, jew xi wieħed minnhom kif ikun xieraq, u tinkludi xogħlijiet tal-iskavar, tad-demolizzjoni, tal-* ***kostruzzjoni****, ix-xogħlijiet ta' servizzi tal- bini u x-****xogħlijiet*** *ta' finitura".*

Illi fl-istess ħin Artiklu 1(d) tat-tielet skeda ta' l-istess Legislazzjoni Sussidjarja 623.08 jipprojbixxi kwalinkwe "xogħlijiet ta' kostruzzjoni" f'granet ta' festi pubbliċi.

Illi hawnhekk huwa car li l-leġiżlatur ikkwalifika il-projbizzjoni misjuba f'Artiklu 1(d) ta' Legislazzjoni Sussidjarja 623.08, għal "xogħlijiet ta' kostruzzjoni" u mhux "xogħlijiet" ai termini Artiklu 3 ta' Taqsima I. Id-definizzjoni ta' "xogħlijiet" f'Artiklu 3 ta' Taqsima I ta' Legislazzjoni Sussidjarja 623.08 tinkludi kemm "kostruzzjoni" kif ukoll "xogħlijiet ta' finittura" iżda il- projbizzjoni ta' Artiklu 1(d) tagħmel referenza biss għax-"xogħlijiet ta' kostruzzjoni", u allura "xogħlijiet ta' finitura" ma jaqawx taht Artiklu 1(d) tat-tielet skeda ta' Legislazzjoni Sussidjarja 623.08. Li kieku dan kien l-għan tal-legislatur huwa kien juża l-kelma "xogħlijiet".

Illi għaldaqstant u għar-raġunijiet suindikati, l-esponenti titlob bir-rispett li d-deċiżjoni tal- Awtorita' tal-Bini u Kostruzzjoni li timponi multa ta' hames mitt Ewro (€500) tiġi mħassra, irrevokata u annullata minn dan l-Onorabbli Tribunal stante li mhux in konformita mal-Liġi.

Bl-ispejjeż kontra l-Awtorita' appellata.

Ra r-risposta tal-Awtorita' li permezz tagħha wieġbet u eċċepiet is-segwenti:

1. Illi l-Awtorità appellata qegħda umilment tissottometti li kwalunkwe deċiżjoni meħuda kienet in konformita' ma dak rikjest mil-liġi, u kwindi korretta f'kull aspett;

2. Illi **preliminarjament** l-esponenti Awtorità qegħda tissolleva l-fatt li tali appell ma jikkonformax mad-detti tal-artikolu 44 tal-Kap. 623 *stante* li l-appell ma kienx akkumpanjat ma kopja tad-deċiżjoni tal-Awtorità, *kwindi* tali appell għandu jiġi dikjarat bħala null;

3. Illi minghjar pregudizzju ghal dak indikat supra, l-uffċjali tal-Awtorita' ser jkunu qegħdin jipprovdu iktar dettalji n sostenn ta-penali mposta;

4. Għaldaqstant fuq dak suindikat, l-Awtorita' appellata qegħda umilment titlob lil dan l-Onor. Tribunal sabiex tiċħad l-appell odjern;

5. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Ra l-atti u d-dokumenti kollha.

Ra l-verbali tas-seduti kollha li seħħew quddiem it-Tribunal.

Ra d-deposizzjonijiet tax-xhieda li tressqu quddiem it-Tribunal.

Ra li l-partijiet iddikjaraw l-istadju tal-provi tagħhom magħluq.

Semgħa it-trattazzjonijiet finali tal-partijiet.

Ra li fis-seduta tas-6 ta' Frar, 2024 l-kawża tħalliet għal-llum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Dan l-appell huwa dwar multa imposta mill-Awtorita' intimata in segwitu ta' xogħlijiet li saru f'festa pubblika u ċioe fil-festa tal-Indipendenza, nhar il-21 ta' Settembru tas-sena elfejn, tlieta u għoxrin (2023).

L-Awtorita' tqajjem eċċezzjoni preliminari li tirrigwarda n-nuqqas ta' konformita tar-rikors t'appell mad-dettami tal-liġi u dan in kwantu li huwa nieqes minn kopja tad-deċiżjoni tal-Awtorita' li hija soġġetta għall-appell u kwindi intalbet in-nullita' tal-istess rikors. Dan it-Tribunal diġa esprima ruħu f'deċiżjonijiet preċedenti dwar dan in-nuqqas. Filwaqt li t-Tribunal jisħaq u jesiġi fuq l-importanza li kull element ta' artikolu 44 tal-Kap. 623 tal-Liġijiet ta' Malta għandu jiġi rispettat, dan it-Tribunal ipoġġi s-sustanza fuq kwalunkwe formalitajiet. It-Tribunal iqis ukoll li dan in-nuqqas ġie sanat bil-preżentata tal-avviż u għaldaqstant ma jarax li dan għandu jwassal għan-nullita tar-rikors promotur. Għaldaqstant qed jiċħad l-eċċezzjoni preliminari tal-Awtorita' intimata.

It-Tribunal issa ser jgħaddi sabiex jesprimi ruħu rigward il-mertu tal-kwistjoni. It-Tribunal sema' x-xhieda tal-appellant innifsu, Stephan Casha u kif ukoll ix-xhieda tal-uffiċjal tal-Awtorita' intimata li kien inkarigat mill-każ in kwistjoni.

L-appellant jgħid li huwa kien preżenti dakinhar tal-21 ta' Settembru, 2023. Huwa jgħid li dakinhar kienu qiegħdin isiru irtokki żgħar ġewwa d-dat tal-klijent tagħhom u bħala xogħlijiet isemmi żebgħa, twaħħil ta' inkwatri, irtokki fil-gypsum u issetjar ta' grada tal-metall. Huwa jgħid li is-sit in kwistjoni ma kienx xi sit ta' kostruzzjoni iżda kienet dar li fiha kienu jgħixu residenti.

Sandro Faure ukoll xehed u hu stqarr li meta marru fuq is-sit huma sabu nies jaħdmu ma grada, oħrajn jaħdmu b'roller, oħrajn bi driller u ħaddieħor bil-laned taż-żebgħa, twaħħil ta' *fittings* tad-dawl. Meta mistoqsi minn membru tat-Tribunal jekk hu rax tqattiegħ ta' madum dakinhar, hu stqarr li ma jiftakarx.

It-Tribunal iqis li hemm qbil dwar it-tip ta' xogħlijiet li kienu għaddejin.

Fid-dawl ta' dan, il-materja li għandu jiddeċiedi dwarha dan it-Tribunal huwa jekk ix-xogħlijiet ta' tikħil, żebgħa, gypsum u xogħlijiet simili oħrajn humiex meqjusa bħala xogħlijiet li huma projbiti milli jsiru fi Ħdud jew festi pubbliċi *ai termini* tal-liġi. It-Tribunal iqis li minkejja li fl-avviż tal-penali amministrattiva ġie identifikat bħala projbit "Xogħlijiet fil-Ħdud jew Festi Pubbliċi", kwalunkwe bażi għal tali penali għandha tkun il-liġi. Il-liġi applikabbli f'dan is-sens huwa l-Avviż Legali 340 tal-2022 li ma jiprojbixxix kwalunkwe xogħlijiet milli jsiru iżda jillimita dan għal "xogħlijiet ta' kostruzzjoni". Kostruzzjoni huwa definit bl-att prinċipali, l-Kap. 623 tal-Liġijiet ta' Malta:

"kostruzzjoni" tfisser kwalunkwe att jew operazzjoni ta' inġinerija meħtieġa għal jew relatata mat-titjib tas-sit, it-tlugħ, l-estensjoni, it-tibdil, it-tiswija ta' bini jew struttura u "mibnija" għandha tinftiehem f'dan is-sens;

It-Tribunal iqis li l-liġi hija ċara f'dak li għandu jkun projbit fi Ħdud u festi pubbliċi. Dak li kien qiegħed isir fil-każ in kwistjoni ma huwiex meqjus bħala "xogħlijiet ta' kostruzzjoni" u minflok, jaqa' aktar taħt "xogħlijiet ta' finitura" li l-liġi tidefinixxi bħala:

"xogħlijiet ta' finitura" tinkludi kull xogħol imwaħħal fi jew ma' bini biex tali bini jkun tajjeb għall-użu maħsub inkluża kull miżura kontinġenti meħtieġa biex jitwettqu tali xogħlijiet, iżda teskludi d-demolizzjoni, l-iskavar, il-kostruzzjoni u servizzi ta' bini;

It-Tribunal iħoss li minkejja l-intenzjoni tal-leġislatur, l-għodda li jrid jaħdem biha dan it-Tribunal hija l-liġi kif giet miktuba.

Għaldaqstant it-Tribunal ser jgħaddi sabiex jilqa' l-appell ta' Stephan Casha u jirrevoka d-deċiżjoni tal-Awtorita' intimata li permezz tagħha imponiet il-penali amministrattiva fl-ammont ta' ħames mitt euro (€500).

Decide

Dan it-Tribunal, għar-raġunijiet fuq imsemmija qiegħed jilqa' l-appell u jirrevoka d-deċiżjoni tal-Awtorita' intimata fil-konfront tal-appellant Stephan Casha datata t-22 ta' Settembru, 2023.

********** VERA KOPJA TAL-ORIĠINAL**********

Dr Christopher L Vella	**Perit Samuel Formosa**	**Inġ. Johan A. Psaila**
Chairperson	**Membru**	**Membru**